

Trảng Bàng, ngày 05 tháng 3 năm 2024

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v: Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN THỊ XÃ TRẢNG BÀNG, TỈNH TÂY NINH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Linh Ngọc.

Thư ký phiên họp: Bà Bùi Thị Hạnh – Thư ký Tòa án nhân dân thị xã Trảng Bàng, tỉnh Tây Ninh.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Trảng Bàng tham gia phiên họp: Bà Lê Thị Hồng Đào – Kiểm sát viên.

Ngày 05 tháng 3 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân thị xã Trảng Bàng, tỉnh Tây Ninh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 96/2023/TLST-DS ngày 04 tháng 12 năm 2023 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 19/2024/QĐST-DS ngày 26 tháng 02 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Trần Thị B, sinh năm 1941; địa chỉ: khu phố C, phường G B, thị xã Trảng Bàng, tỉnh Tây Ninh (có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt).

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

- Bà Dương Lệ X, sinh năm 1960; địa chỉ: 215A, khu phố N, thị trấn G D, huyện Gò Dầu, tỉnh Tây Ninh (có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt).

- Ông Dương Phương M, sinh năm 1965; địa chỉ: khu phố C, phường G B, thị xã Trảng Bàng, tỉnh Tây Ninh (có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt).

- Bà Dương Thị Phương L, sinh năm 1967; địa chỉ: khu phố A L, phường A H, thị xã Trảng Bàng, tỉnh Tây Ninh (có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt).

- Bà Dương Thị Thu C, sinh năm 1976; địa chỉ: khu phố C, phường G B, thị xã Trảng Bàng, tỉnh Tây Ninh (có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt).

3. Những vấn đề cụ thể yêu cầu Tòa án giải quyết: Yêu cầu tuyên bố chị Dương Thị T, sinh năm 1979; địa chỉ: khu phố C, phường G B, thị xã Trảng Bàng, tỉnh Tây Ninh là người mất năng lực hành vi dân sự.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

**** Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự và các lời khai trong quá trình giải quyết việc dân sự, người yêu cầu – bà Trần Thị B trình bày:***

Chị Dương Thị T là con ruột của bà và ông Dương Văn H, sinh năm 1937, chết năm 2016. Từ khi sinh ra, chị T đã mắc hội chứng Down, chậm phát triển, khuôn mặt khờ khạo, 10 tuổi mới biết đi, biết nói nhưng nghe, nói không rõ và phản ứng chậm, khả năng nhận thức và điều khiển hành vi bị hạn chế. Từ nhỏ, chị T không đi học do không có khả năng học tập, không biết làm việc, vệ sinh cá nhân cũng phải có người thân phụ giúp. Hiện chị T đang được hưởng chế độ trợ cấp bảo trợ xã hội hàng tháng. Trong thời gian chung sống, bà và ông H có tạo lập được tài sản chung là quyền sử dụng đất tọa lạc tại khu phố C, phường G B, thị xã Trảng Bàng, tỉnh Tây Ninh. Nay ông H đã chết, giữa bà và các con không thống nhất được về việc phân chia di sản thừa kế do ông H để lại nên bà đã nộp đơn khởi kiện yêu cầu chia di sản thừa kế của ông H. Do chị T không có khả năng nhận thức và điều khiển hành vi nên không trực tiếp tham gia tố tụng để trình bày ý kiến với tư cách là người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan trong vụ án. Vì vậy, nay bà yêu cầu Tòa án tuyên bố chị T bị mất năng lực hành vi dân sự để hoàn tất thủ tục chia thừa kế về tài sản.

* Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan gồm bà Dương Lệ X, ông Dương Phương M, bà Dương Thị Phương L, bà Dương Thị Thu C thống nhất toàn bộ lời trình bày của bà B và đồng ý yêu cầu tuyên bố chị Dương Thị T mất năng lực hành vi dân sự.

**** Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Trảng Bàng phát biểu ý kiến:***

Về tố tụng: Thẩm phán, Thư ký phiên họp đã tuân thủ đúng các quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự về việc giải quyết việc dân sự; người yêu cầu và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đã thực hiện đúng, đầy đủ quyền và nghĩa vụ tố tụng theo quy định của pháp luật về tố tụng dân sự.

Về quan điểm giải quyết việc dân sự: căn cứ Điều 22 Bộ luật Dân sự; Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội, đề nghị Hội đồng giải quyết việc dân sự chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự về việc yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của bà Trần Thị B. Tuyên bố chị Dương Thị T, sinh năm 1979, ngụ khu phố C, phường G B, thị xã Trảng Bàng, tỉnh Tây Ninh mất năng lực hành vi dân sự. Về lệ phí: bà B là người cao tuổi nên đề nghị miễn lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự cho bà B.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan và ý kiến của đại diện Viện kiểm sát, Tòa án nhân dân thị xã Trảng Bàng nhận định:

[1] Về quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết: bà B yêu cầu tuyên bố chị Dương Thị T mất năng lực hành vi dân sự nên đây là việc dân sự về “Yêu

cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo quy định tại khoản 1 Điều 27 Bộ luật Tố tụng dân sự. Chị T có nơi cư trú tại khu phố C, phường G B, thị xã Trảng Bàng, tỉnh Tây Ninh nên vụ việc thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thị xã Trảng Bàng theo quy định tại điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Về nội dung yêu cầu: Xét yêu cầu của bà B, thấy rằng: qua lấy lời khai bà B và những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan gồm bà X, ông M, bà L, bà C, các đương sự đều thống nhất trình bày từ khi sinh ra chị T đã có biểu hiện của hội chứng Down, chậm phát triển, tư duy ngôn ngữ hạn chế, nói không rõ, không có khả năng học tập, vệ sinh cá nhân phải có người giúp đỡ. Bà B và những người liên quan đều thống nhất đề nghị tuyên bố chị T mất năng lực hành vi dân sự để làm thủ tục chia thừa kế về tài sản. Ngày 19/12/2023, Tòa án nhân dân thị xã Trảng Bàng đã ra Quyết định trưng cầu giám định số 39/2023/QĐ-TA Trưng cầu Viện Pháp y Tâm thần Trung ương Biên Hoà thực hiện giám định năng lực hành vi dân sự của chị Dương Thị T. Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số 29/KL-VPYTW ngày 09/01/2024 của Viện Pháp y Tâm thần Trung ương Biên Hoà kết luận: về y học: hiện nay chị T bị bệnh chậm phát triển tâm thần nặng/Hội chứng Down (F72/Q90-ICD.10); về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: chị T mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi. Do đó, có đủ cơ sở để tuyên bố chị Dương Thị T bị mất năng lực hành vi dân sự theo Điều 22 Bộ luật Dân sự năm 2015. Vì vậy, yêu cầu tuyên bố chị Dương Thị T bị mất năng lực hành vi dân sự của bà Trần Thị B là có căn cứ chấp nhận.

[3] Về lệ phí: bà Trần Thị B là người cao tuổi và có đơn đề nghị miễn nộp tiền lệ phí nên bà B được miễn nộp tiền lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự theo Điều 12, Điều 14 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội.

[4] Về chi phí trưng cầu giám định: Chi phí giám định pháp y tâm thần đối với chị T là 4.333.750 đồng. Bà Trần Thị B là người yêu cầu giải quyết việc dân sự nên phải chịu chi phí trưng cầu giám định theo quy định của pháp luật.

[5] Xét đề nghị của Viện kiểm sát nhân dân thị xã Trảng Bàng là có căn cứ nên chấp nhận.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào các điều 367, 369, 370, 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

Căn cứ Điều 22 của Bộ luật Dân sự;

Căn cứ Điều 12, Điều 14 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội:

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Trần Thị B về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”.

Tuyên bố chị Dương Thị T, sinh năm 1979, địa chỉ đăng ký hộ khẩu thường trú và địa chỉ nơi cư trú: khu phố C, phường G B, thị xã Trảng Bàng, tỉnh Tây Ninh là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: bà Trần Thị B được miễn nộp tiền lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

3. Về chi phí trưng cầu giám định: bà Trần Thị B phải chịu 4.333.750 (Bốn triệu ba trăm ba mươi ba nghìn bảy trăm năm mươi) đồng chi phí giám định pháp y tâm thần, ghi nhận bà B đã nộp xong chi phí giám định.

4. Về quyền kháng cáo, kháng nghị:

Bà B, bà X, ông M, bà L, bà C có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được niêm yết theo quy định của pháp luật.

Viện kiểm sát nhân dân thị xã Trảng Bàng có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Tây Ninh có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Tây Ninh;
- VKSND tỉnh Tây Ninh;
- VKSND thị xã Trảng Bàng;
- Chi cục THADS thị xã Trảng Bàng;
- Người yêu cầu;
- Lưu hồ sơ việc dân sự;
- Lưu tập QĐ.

Nguyễn Linh Ngọc